

Ötzi'nin Dövmeleri

Doç. Dr. Haluk BERKMEN

Eylül 1991'de Avusturya'nın Tirol Alplerinin Ötztal bölgesinde günümüzden 5300 yıl önce yaşamış olup, buzlar arasında günümüze kadar bozulmadan kalabilmiş ve adeta mumyalaşmış bedene "Ötzi" adı verildi. Deniz seviyesinden 3210 metre yüksekte bu adam ne arıyordu? Acaba avlanmak için mi gelmişti? Av bulmak için bu kadar yükseklere tırmanmağa gerek yoktu. Yoksa dağları kutsal kabul etmiş olan kadim bir kültürün üyesi olarak, ruhsal bir yolculuk yapmak için mi dağlara tırmanmıştı? Belki de bir şaman veya bir liderdi.

Üstteki fotolarda görülen Ötzi'nin çıkık elmacık kemikleri Asyalı bir kökene işaret ediyor. Onu farklı ve ilginç yapan bedenindeki 50 kadar dövmedir. Kol ve bacak bileklerinde ve sırtında bulunmuş bu dövmelerin dikkatle incelenip yorumlanmaları gerekir. Ötzi'yi incelemiş olan bilim adamları bu dövmelerin tedavi amaçlı olabileceklerini ileri sürdüler. Oysaki kadim toplumlarda yazı olmadığından dövmeler birer aidiyet simgesi, toplumdaki mevki belirteci ve hatta kutsal anlamlar taşıyorlardı.

Dövme görüntüsü ve çizimi

Dövme kültürünün Asya kökenli olduğunu Altay dağlarının **Pazırık** bölgesindeki bir kurgandan çıkarılmış donmuş kadın cesedinin sol omzundaki geyik dövmesi kanıtıyor. Yandaki resimde omuzdaki dövme ve resmin sağında bu dövmenin çizimi görülmektedir (1).

Ötzi'nin dövmeleeri ise daha çok kadim Asya damgalarını anımsatıyor. Altta görülen dövmeleeri bu bakış açısıyla yorumlamak mümkündür.

Sağ ayak bileğinde ve sağ dizinin arkasında bulunan dövme tipik bir OKH damgasıdır. Okh halkının Asya ve Anadolu'dan tüm Akdeniz kıyılarına dağıldıklarını ve simgelerini bayraklarına kadar taşıdıklarını belirttim. Bu konuyu açıklayan **22** sayılı **OKH Halkları** başlıklı yazıma bakmanızı öneririm (2).

Asya'dan dört bir yana yayılan OKH ve TUR boyları aynı dili konuşan ve aynı inanç sistemine göre yaşayan insanlardı. Bering boğazı üzerinden Amerika kıtasına yayılan ve bizim "Kızılderili" dediğimiz insanlar da aynı inançlara sahiptiler. Bu insanların yüzlerine ve vücutlarına dövme yaptırmış oldukları biliniyor. Yandaki resimde göğsünde ve kollarında dövmeleeri bulunan bir yerli görülmektedir. Bu dövmeleeri süs için yapılmamış olduklarını ve bir çeşit kayıt sistemi olduklarını şahsın kendisi söylemiştir (3). Dolayısıyla, Alp dağlarında bulunmuş kişinin bedenindeki 50 kadar dövme de bir tür kayıt oluşturmaktaydı. Belki de bu dövmeleeri onun başarılarını veya savaşlarını simgeliyorlardı.

Üstte sağda görülen üç yatay çizgi aslında "UÇ" damgasıdır ve toplumun ucu olan lider kişiyi belirtir. **16** sayılı **Gizemli Etrüsk Dili** başlıklı yazımda Etrüsk harflerinden M şeklinde olanın "UÇ" damgası veya hecesi olduğundan ve "Ç" olarak okunabileceğinden söz ettim (4). Demek ki üç ayrı çizgi olan UÇ damgası zamanla bitişerek M şekline dönüşmüştür. Uç damgasındaki 3 çizgiyle "üç" sayısındaki sola dönük üç kolun ortak yönleri bize bu kadim sözleeri ön-Türkçeden miras kaldıklarını gösteriyor. Bu konuda **34** sayılı **Asya Kökenli Diller** başlıklı yazıma bakmanızı öneririm (5).

Kaynaklar:

- (1) **National Geographic** dergisi, Ekim 1994, Cilt 186, sayı 4, sayfa 80
- (2) <http://www.halukberkmen.net/pdf/58.pdf>
- (3) **Native Americans**, Trudy Griffin-Pierce, sayfa 111, Metro Books, 1996, ABD
- (4) <http://www.halukberkmen.net/pdf/123.pdf>
- (5) <http://www.halukberkmen.net/pdf/169.pdf>